

**uw koninkrijk
kome**

Uw koninkrijk kome

Aantal hoofdstukken:

9

Beschrijving inhoud:

Dit materiaal gaat in op wat het kennen en vertrouwen van God betekent voor je dagelijks leven. Onderwerpen die daar onder andere bij aan bod komen zijn: tijd voor rust en tijd voor God, respect voor ouders & gezag, je naaste, huwelijk, liefde en seks, rentmeesterschap.

Methode

Aan de hand van stukken uit de 10 geboden, de bergrede en andere Bijbelteksten wordt je door vragen gestimuleerd om na te denken over wat het navolgen van Gods geboden en beloften betekent in je dagelijks leven.

Verwachtingen t.a.v. voorbereiden:

In de inleiding wordt verwoord dat het de bedoeling is dat kringleden de hoofdstukken eerst thuis zelf maken ter voorbereiding. Dit zal zo'n 1,5 uur in beslag nemen. Op de kring is er dan ruimte voor uitwisseling, het bevragen van elkaar en het samen zoeken naar hoe je wat je hebt geleerd, zo concreet mogelijk, in praktijk kunt brengen.

Specifieke aandachtspunten m.b.t. dit materiaal:

De hoofdstukken zijn te lang om op kring helemaal te bespreken; de kringleider moet dus kiezen waar de focus op komt te liggen.

Andere aandachtspunten voor de kringleider zijn het integreren van gebed in de kringen (wordt niet expliciet benoemd) en het stimuleren van het zo concreet mogelijk maken van event. toepassingen en het terugvragen daarvan (indien gewenst)

Doelgroep:

Dit materiaal is gericht op praktisch discipelschap. Het is bedoeld voor mensen die Gods geboden willen (leren) toepassen in hun dagelijks leven.

INHOUDSOPGAVE

Introductie

Memorisatie.....

1. Vertrouwelijk met God omgaan.....

A. Om wie draait het eigenlijk?

B. Wat is eigenlijk goed leven?

C. God leren kennen

D. Eigenwijsheid of geloof & gehoorzaamheid.....

2. Grondregels voor Goed Leven.....

A. De 10 Geboden.....

B. Met respect voor God en zijn schepping leven

3. Eerbied voor God

A. God respecteren, ontzag voor hem hebben

B. Hem eren voor wie HIJ is

C. Eerbiedig spreken over God en Gods naam niet misbruiken.....

D. Voor Israël of voor ons?

4. Tijd voor rust en tijd voor God

A. Rust als deel van de scheppingsorde.....

B. Bedoeling van de sabbat

C. Bij God tot rust komen.....

5. Respect voor ouders & gezag.....

A. Erkennen van gezag.....

B. Eerbied voor je ouders.....

C. Gezag in het juiste perspectief

6. Liefde voor je naaste, zelfs voor je vijand.....

A. Hoe kijk je naar de ander?

B. Spreken met en over anderen.....

C. Met onrecht omgaan.....

D. Liefde overwint uiteindelijk

7. Respect voor je naaste = respect voor de waarheid.....

A. Het belang van onze woorden

B. Met wie spreek ik en waarover?.....

C. Waarheid bevrijdt en bouwt op

8. Huwelijk, liefde en seks

- A. Het goede gebod en de mooie roeping.....
- B. Vrijheid, verwarring en verantwoordelijkheid
- C. Het bevrijdend woord van het evangelie.....

9. Leven als dankbare rentmeesters

- A. Geroepen tot gerechtigheid
- B. Gods bedoeling.....
- C. Gods gebod serieus nemen
- D. Geloof is leven met eeuwig perspectief.....
- E. Royaal en vrijgevig Leven

Epiloog.....

INTRODUCTIE BIJ HOOFDSTUK 1.

Wat geloof in God betekent, daarover wordt heel verschillend gedacht. Sommigen geloven het wel en blijven bij wat voor hen vertrouwd is. Ze gaan ervan uit dat hun ideeën over God en het leven wel aardig kloppen. Deze studie is daarentegen bedoeld voor wie juistmeer inzicht wil krijgen in wat het betekent God te leren kennen. Want wie God kent, zo geloven we, wil leren hem steeds meer in het dagelijks leven te vertrouwen. Heel concreet, alledaags en praktisch.

Student van het leven zijn, dat is een boeiende aangelegenheid. Het betekent als lerende pelgrim door het leven te gaan en van je Schepper te horen wat zijn bedoelingen ermee zijn. Wel eens lastig soms, maar zo ontdek je wat ook op lange termijn voldoening en ruimte schept.

Het is een goede zaak het boek, dat wij het Woord van God noemen, daarbij zorgvuldig te lezen en toe te passen. Dat vraagt wel van de lezereen *open houding*. Open in de zin van bereidheid eigen opvattingen of conclusies nog eens af te wegen en wellicht te corrigeren. Want geloven *schakelt het verstand niet uit* of zet het niet op een zijspoor. Integendeel, God daagt ons uit ons verstand te gebruiken door goed te luisteren, goed na te denken om zo tot geloofskeuzes te komen. Dan zie je ook of het woord – of liever nog: de persoon die de woorden uitsprak – *betrouwbaar* is. Daardoor groeit je vertrouwen. Of 't blijkt dat wat je geloofde een illusie was.

Het is een goede zaak met anderen dit leerproces te delen. Met anderen, die net als jij willen ontdekken wat het inhoudt in God te geloven. Want in de uitwisseling, in het bevragen van elkaar, word je gestimuleerd je gedachten en conclusies helder te formuleren. Je leert je twijfels en aarzelingen eerlijk te benoemen. Maar ook het geleerde in concrete stappen om te zetten. Neem actief deel aan deze uitwisseling, daar leer je enorm veel van. Daarom raden we je aan deze studie – een gedeelte per keer – voor jezelf eerst door te nemen en dan in kringverband nog eens te bespreken.

De eerste christenen werden ook wel leerlingen, of discipelen van Jezus Christus, genoemd. Zij wilden luisteren naar Jezus van Nazaret en van hem leren. Wat dat betekende, daarover spraken ze met elkaar. Heel wat van die gesprekken zijn in de bijbel opgetekend. Zij vormen een mooi model voor wat ons voor ogen staat.

Memorisatie

We willen je aanmoedigen om komend jaar naar aanleiding van de bijbelstudies op regelmatige basis een bijbelvers te memoriseren. Dit kan een vers zijn wat voor jou uit die studie het meest eruit sprong.

Je bent natuurlijk niet verplicht om deze verzen te memoriseren, maar we willen je zeker aanraden het wel te doen. Daarom hier kort wat uitleg over memorisatie.

Een christen wil voor God leven. Hij zoekt Gods wil te begrijpen, maar net als ieder mens leeft hij met veel vragen. God lijkt soms ver weg en wat Hij wil is lang niet altijd duidelijk. Ook de Israëlieten, zo lezen we, maakten allerlei moeilijkheden mee in de woestijn, onderweg van Egypte naar het beloofde land. De meeste van hen hebben Gods bedoelingen niet begrepen, hun ontging wat God hen daarmee wilde leren.

In Deuteronomium zegt Mozes tegen dit volk, dat Gods bedoelingen niet onmogelijk voor hen zijn of te ver van hen af zouden staan. Integendeel: "Dit woord is zeer dichtbij u, in uw mond en in uw hart, om het te volbrengen". Met andere woorden, God geeft geen abstracte theorieën die ver van je afstaan, maar woorden om je leven naar in te richten. Wat God zegt raakt je leven. Maak het dan ook tot een zaak van je hart om te leven met Gods Woord, houdt Mozes hen voor.

God droeg Jozua hetzelfde op. Hij moest Gods woorden overpeinzen. Zo zou hij inzicht krijgen in de betekenis van deze woorden om beter te kunnen doen wat God van hem vroeg. Dat gold voor hem, dat geldt voor ons.

Een paar tips voor het memoriseren:

A. Overdenken

Voor je iets uit je hoofd gaat leren, is het belangrijk dit te overdenken. Zo krijg je meer begrip van de belangrijke waarheden in zo'n vers. Overdenken komt vooral neer op twee dingen:

1. Begrijpen waarom het gaat
 - Wat staat er in dit vers?
 - Wat betekent het eigenlijk?
 - Wat zou God ermee bedoelen?
2. Welke betekenis heeft dit vers voor jouw leven?
 - Wat zou ik met deze gedachte van God kunnen doen?
 - Hoe heeft dit betrekking op mijn leven?
 - Wat betekent dit vers voor mij?

B. Praktisch: hoe leer je een vers?

- Kies een tijdstip waarop je je goed kunt concentreren
- Overdenk het vers eerst
- Leer de tekstverwijzing als onderdeel van het vers
- Leer het zoals het er staat
- Regelmaat: leer niet ineens 20 verzen maar liever constant een beperkt aantal (2 of 3 per week bijvoorbeeld),
- Repeteer, want: je onthoudt wat belangrijk voor je is en waar je steeds weer aan herinnerd wordt
- Kies een vaste tijd voor het repeteren
- Samen: met iemand anders dit memoriseren voornemen en samen verzen repeteren is gebleken echt te helpen

Het schema op de volgende pagina kun je gebruiken om per studie aan te geven welke tekst je wilt memoriseren.

Studie	Memorisatievers	Parafrase
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		

1. VERTROUWELIJK MET GOD OMGAAN

Elke Bijbelstudie is voorzien van een praktische uitdaging aan het begin van elke studie die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl en om met elkaar als kring in gesprek te zijn over en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Door aan het begin van de kringavond zo'n 5 tot 10 minuten stil te staan bij de praktische uitdaging van afgelopen twee weken en die voor de komende twee weken, kun je zo op een verfrissende manier steeds met elkaar bezig zijn om te groeien in het zijn van een getuige van Jezus!

Introductie

Ga met elkaar in gesprek over wat het evangelie voor jou betekent. Wat maakt dat je er wel of niet enthousiast voor bent? Probeer dit zo concreet mogelijk te benoemen, bijvoorbeeld "Het brengt zingeving in mijn leven nu ik weet dat ik een hoger doel dan mijzelf heb om voor te leven". Wat betekent het voor jou dat je vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid God niet kent? Zoek verder met elkaar uit wat de Bijbel zegt over het zijn van een getuige. Bedenk bijvoorbeeld dat Jezus in Mattheüs 5:13-16 zegt dat we 'het zout en licht van deze wereld zijn'; we hoeven het dus niet te worden! Daarnaast zegt Paulus in 2 Korinthe 3:3 dat wij levende brieven zijn.

God is onder ons komen wonen, schrijft de apostel Johannes, en wij hebben hem leren kennen en vertrouwen. Het leven is verschenen, wij hebben het gezien en we willen het heel graag aan anderen doorgeven. Want dan kunnen ook anderen diezelfde vriendschap, vertrouwdheid en gemeenschap met God ervaren, zo laat hij ons weten.

Die onderlinge verbondenheid, gedragen door een vertrouwelijk omgaan met God, wordt ook wel wandel in het licht genoemd. Zij is zo aantrekkelijk dat je dit van harte ook anderen gunt. Het begint dus met vertrouwdheid in de omgang met God. Laten we daar samen eerst naar kijken.

A. OM WIE DRAAIT HET EIGENLIJK?

Geen mens wil graag *egocentrisch* zijn of leven. Tenminste, niemand wil graag door de anderen als zodanig beschouwd worden. Een egoïst is *in eerste instantie met zichzelf bezig*, met de vraag of zijn of haar leven wel goed, prettig of comfortabel genoeg is. Zo iemand kan best in God geloven, maar dan dient God wel in eerste instantie voor die persoon te bestaan. Wie van ons betrapt zich soms niet op deze gedachte of dit verlangen?

Om wie draait het eigenlijk? *Is God er voor ons of bestaan wij voor Hem?* Belangrijke vraag. Wat zijn de kenmerken van een echt leven? Hoe weet ik of mijn levensstijl uiteindelijk niet destructief werkt en ten dode gedoemd is? De wens te ontdekken wat eeuwig kan bestaan, is van alle tijden. We lezen in Matteüs 19 dat iemand met een vraag hierover bij Jezus kwam. Lees de verzen 16 – 22.

1. Waarnaar was deze jongeman op zoek? Hoe zou je zijn vraag anders formuleren?
2. Jezus gaat in op het begrip '*goed*'. Wat zegt hij daar eigenlijk over? Wat houdt dat in, volgens jou?
3. Dan worden de geboden aangehaald, die wij ook maar al te goed kennen als de 10 geboden. En het blijkt dat deze man die regels erg serieus heeft genomen. Maar wat schijnt hem, volgens Jezus, vooral in de weg te staan om het echte leven te ontdekken?

B. WAT IS EIGENLIJK GOED LEVEN?

Jezus heeft niet alle mensen opgeroepen afstand van geld en goed te doen. Hij was ook bevriend met rijke mensen, bij wie hij met gastvrijheid werd ontvangen. Maar hij geeft wel aan dat rijkdom een mens makkelijk in zijn prooi kan krijgen. Nu, twintig eeuwen later, kunnen we vaststellen dat in rijke landen als het onze er veel meer gepraat en nagedacht wordt over geld en goed dan in armere gebieden. Het lijkt soms wel of er in onze streken niets belangrijkers is dan economisch welzijn.

Niet lang na deze ontmoeting met de jongeman komt er weer iemand naar Jezus toe, waarbij opnieuw de 10 grondregels ter sprake komen. Het is een theoloog, iemand met veel kennis van de Joodse wet, die hem erover aanspreekt. '*Wat is de belangrijkste van alle geboden*', vraagt hij. Dat kun je nalezen we in Matteüs 22: 34 – 40.

4. Wat is Jezus' antwoord? Hoe zou je dat in eigen woorden weergeven?
5. Wat betekent dit concreet voor je? Allereerst, als je aan het omgaan met God denkt en dan ook als je denkt aan het omgaan met jezelf en anderen.

Het is belangrijk je af te vragen waarom het eigenlijk draait in je leven. Wat heeft hoge prioriteit in je denken? Waarop zijn je verwachtingen makkelijk vooral gericht? Waarover praat – of bid – je veel? Als je aan de gesprekken en gebeurtenissen van de afgelopen weken denkt, kun je waarschijnlijk een aardig idee krijgen over wat voor jou op dit moment vooral belangrijk is.

Een even wezenlijke vraag is *wat God eigenlijk belangrijk vindt*. Wat zijn Gods verwachtingen? Het is verleidelijk te denken dat, als wij ons allemaal maar prettig voelen, God dan ook tevreden zou zijn. *Maar Gods plannen houden meer in dan alleen mensen tevreden te stellen*. Hij heeft ons met een bedoeling geschapen. Wat voor hem goed en belangrijk is, of wat hij verwacht, is vaak anders dan wij denken. Dat kun je zien bij schriftgeleerden, die kenners van Gods woord bijvoorbeeld, maar ook bij de eerste volgelingen van Jezus. Ze waren soms verrast of overrompeld door wat Gods zoon deed. Zijn prioriteiten bleken elders te liggen. Kenden ze God eigenlijk wel?

C. GOD LEREN KENNEN

God had eeuwenlang gesproken en gehandeld, vooral tegen het volk dat hij had uitgekozen. Toen kwam hij onder hen wonen. Maar ze herkenden hem niet, op een minderheid na. Klaarblijkelijk kunnen ook voorstellingen en verwachtingen van gelovige mensen veraf liggen van Gods werkelijkheid. Luister maar eens naar de volgende woorden van Gods zoon in Matteüs 7: 21 – 23.

Niet iedereen die 'Heer, Heer' tegen mij zegt, zal het koninkrijk van de hemel binnengaan, alleen wie handelt naar de wil van mijn hemelse vader. Op die dag zullen velen tegen mij zeggen: 'Heer, Heer, hebben wij niet in uw naam geprofeteerd, hebben wij niet in uw naam demonen uitgedreven, en hebben wij niet vele wonderen verricht in uw naam?' En dan zal ik hun rechtuit zeggen: 'Ik heb jullie nooit gekend. Weg met jullie, wetsverkrachters!'

6. Wat wordt er over deze mensen gezegd? Hoe noemen ze Jezus? Wat hebben ze gedaan in zijn naam? Wat kun je daarmee over hen concluderen?

7. Wat evenwel is de zware kritiek die Jezus heeft met betrekking tot hen? Wat is het wezenlijke wat er bij hen ontbreekt?

Deze mensen worden door Jezus 'wetsverkrachters' of 'bedrijvers van wetteloosheid' genoemd. Later waarschuwt Jezus schriftgeleerden en Farizeeën om hun huichelarij. Want, zo zegt hij dan, *'jullie lijken uiterlijk op rechtvaardigen, terwijl jullie innerlijk vol huichelarij en wetsverachting zijn.'*¹

Let wel, hij heeft het dan over mensen die bekend stonden om hun kennis van Gods woord. Het is dus mogelijk veel van de bijbel te weten en God toch niet te kennen! Met zulke verkeerde beelden van God kunnen we klaarblijkelijk rondlopen, dat we zijn Zoon niet eens herkennen!

Gelukkig komen we in de bijbel ook mensen tegen die God hadden leren kennen en vertrouwen. Eén van hen heeft daarover veel geuit in gedichten die we kennen als psalmen. Lees bijvoorbeeld Psalm 25.

8. Als David aan God denkt, welke eigenschappen onderkent hij van God? Hoe heeft hij God leren kennen? Kijk bijvoorbeeld naar vers 2, 5, 6, 8, 10 en 12. Gebruik eigen woorden.
9. Wat is daarom zijn houding tegenover God? Wat wil hij graag tegen God zeggen? Zie de verzen 1 – 2, 5, 14 – 15 en 20.
10. Wat durft hij dan ook van God te verwachten?

Deze woorden tonen een vertrouwdheid in de omgang met God. En een verlangen daarin verder te groeien, steeds beter Gods wegen en bedoelingen te onderkennen. David beseftte dat God zich wilde manifesteren in en door zijn leven. Daarom ook durfde hij destijds – als enige – de reus Goliath tegemoet te treden. Hij was zo onder de indruk van God en Gods bedoelingen, dat de vrees voor zo'n veel grotere strijder als Goliath in het juiste perspectief kwam te staan. God goed kennen en met hem vertrouwd zijn, dat is vereist om jezelf en je omstandigheden in dat licht te zien.

Wat moet ik met je beginnen, Efraïm? Wat moet ik met je beginnen, Juda? Want jullie liefde is als een ochtendnevel, als dauw die 's morgens vroeg verdwijnt. Daarom heb ik jullie gedood met de woorden die ik sprak, jullie neergehouden

¹ Matteüs 23: 28 en 24: 12

door mijn profeten; zo brak het volle licht van mijn recht door. Want liefde wil ik, geen offers; met God vertrouwd zijn is meer waard dan enig offer.²

11. Hoe zou jij '*met God vertrouwd zijn*' beschrijven? Hoe kun jij daarin groeien?

D. EIGENWIJSHEID OF GELOOF & GEHOORZAAMHEID

Jezus wist wat van hem verwacht werd, dat wil zeggen wat God de Vader hem gevraagd had te doen. Vrijwillig had hij gekozen deze taak uit te voeren. Van harte, zo laat de bijbel weten, omdat hij zo van ons houdt. Misschien stelde Jezus af en toe wel mensen teleur, maar hij was gekomen om hun diepere problemen op te lossen. Precies zoals de Vader bedoeld had.

'Niet mijn wil, maar Uw wil geschiede', was zijn gebed tijdens het moeilijkste moment van zijn leven. Hij bad toen zoals hij zijn discipelen eerder onderwezen had: *"Uw wil geschiede, net als in de hemel ook op aarde."*

Jezus leefde in gehoorzaamheid aan de Vader. *Goed leven betekent God gehoorzamen*. Dat was zijn levensmotto. Hij wist hoe de mens aan het begin van de geschiedenis de vertrouwelijke omgang met God was kwijtgeraakt. Adam en Eva hadden zich door Gods tegenstander laten verleiden. In plaats van God te vertrouwen en dagelijks naar hem te luisteren, hadden ze – zoals de duivel suggereerde – voor (eigen) kennis van goed en kwaad gekozen. Wijsheid werd ingeruild voor eigenwijsheid. Wijsheid begint met diep ontzag voor God en vertrouwen in hem. Wie eigenwijs is, bepaalt zelf wat goed is. Ook al vraagt zo iemand God om een zegen, het draait uiteindelijk om wat de persoon zelf goed en belangrijk vindt.

Lees Matteüs 4: 1 – 11. Net als Adam en Eva eeuwen eerder, wordt nu ook Jezus door satan verzocht. Driemaal wordt de zoon van God op de proef gesteld. Een aantrekkelijk alternatief aan het gehoorzamen aan de Vader wordt hem voorgesteld.

12. Wat zijn de drie verzoeken, waarmee de duivel probeert Jezus af te brengen van zijn missie? Waarin schuilt, volgens jou, het gevaarlijke, verleidelijke en aantrekkelijke van deze voorstellen?

13. Hoe reageert Jezus elke keer daarop? Wat zegt dat over hem, volgens jou?

² Hosea 6: 4 – 6

14. Het blijkt dat de duivel de bijbel ook maar al te goed kent. Weliswaar misbruikt hij de bijbelse tekst, maar hij citeert toch maar letterlijk Psalm 91. Hoe reageert Jezus daarop? Wat leer je daarvan?
15. De laatste verzoeking is misschien wel de moeilijkste geweest. Wat wordt Jezus aangeboden? Wat toont Jezus' reactie daarop?
16. De Zoon vertrouwt de Vader volledig. Hij wil alleen voor hem leven: God alleen aanbidden en hem centraal houden in zijn leven. Zo heeft hij de duivel en de dood overwonnen. Wat kunnen jij en ik daarmee doen? Hoe kunnen wij ons laten inspireren en leiden door de Zoon in onze verwachtingen en keuzes?

Mensen hebben de eeuwen door heel wat goden bedacht. Die kunnen wel indrukwekkend beschreven worden, maar zijn vaak afstandelijk. God, die zich door de bijbel en door Jezus laat kennen, komt juist heel dichtbij. Die blijkt erop uit te zijn dat wij mensen – zijn schepselen – hem vertrouwen. En toen hij in Jezus zelf mens werd, liet hij op indrukwekkende wijze zien wat hij daarmee bedoelt.

'Waarachtig, ik verzeker u: de Zoon kan niets uit zichzelf doen, hij kan alleen doen wat hij de Vader ziet doen; en wat de Vader doet, dat doet de Zoon op dezelfde manier. De Vader heeft de Zoon immers lief en laat hem alles zien wat hij doet,' zei Jezus tot de Joden³. Dat laat iets zien van vertrouwdheid en intieme omgang tussen de Vader en de Zoon.

17. Wat leer je hierover met betrekking tot vertrouwde omgang met God? Wat kun je daar zelf mee doen? Hoe kun je Gods aanwezigheid en leiding meer leren onderkennen, denk je?

³ Johannes 5: 19 – 20

2. GRONDREGELS VOOR GOED LEVEN

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Wanneer je nadenkt over getuige zijn in jouw omgeving tussen je niet - gelovige vrienden, huisgenoten of studiegenoten, welke angsten komen dan bij je op? Benoem zo concreet mogelijk wat de angst precies is, bijvoorbeeld de angst voor het niet kunnen beantwoorden van moeilijke vragen of angst om afgewezen te worden. Hoe beheersen deze angsten jou? Hoe kun je deze angsten overwinnen en hoe wordt je vrijmoedig? Welke stap kun je deze twee weken zetten om een angst te overwinnen die met je leven als getuige te maken heeft. Bid hiervoor met elkaar.

A. DE 10 GEBODEN

Je hoeft geen christen te zijn om te weten dat er destijds door de God van Israël 10 geboden werden uitgesproken. Ze werden aan het volk in de woestijn gegeven, toen het onderweg was van Egypte naar het land dat God aan hun stamvader Abraham beloofd had.

Hieronder een vrije versie van de grondregels. Er zijn uitspraken aan toegevoegd die God later door zijn Zoon, profeten of apostelen heeft uitgesproken. De originele versie kun je nalezen in Exodus 20.

IK ben de HEER, je God, die mijn volk Israël uit de slavernij van Egypte heb bevrijd. IK heb je in Jezus Christus uit de macht van de boze verlost.

- 1. Je zult geen dingen uit de schepping tot je god maken. Je mag MIJ – Vader, Zoon en Heilige Geest, de enig ware God – kennen en je met heel je hart alleen aan MIJ toevertrouwen.*
- 2. Je zult MIJ niet op een andere manier vereren dan IK in mijn levende woord gezegd heb. Buig je alleen voor MIJ neer. Dien MIJ in het beeld van Jezus Christus. Want IK,*

de HEER, ben een God die zich laat gelden, ook wanneer je MIJ verwerpt. De ongerechtigheid van de ouders werkt door in de kinderen, de klein- en achterkleinkinderen na hen. Wanneer IK die ongerechtigheid bij hen vind, zal IK die straffen. Maar IK bewijs barmhartigheid tot in de verste generatie van hen die MIJ liefhebben en mijn geboden onderhouden.

- 3. Gebruik de naam van de HEER, je God, vrijmoedig, maar nooit zonder eerbied. Want IK zal degene die mijn naam misbruikt, niet ongestraft laten.*
- 4. Denk aan de rustdag door die te heiligen, zoals de HEER, je God, je gezegd heeft. Zes dagen heb je om al je werk te doen. Maar één dag van de week is aan de HEER, je God, gewijd. Je zult rust gunnen aan het personeel dat van je afhankelijk is, ook aan de vreemdeling die bij je woont. Je zult de natuur als Gods schepping respecteren en niet uitputten. God zelf rustte en genoot na de voltooiing van zijn scheppingswerk. Daarom zegende en heiligde de HEER de rustdag als de dag van de HEER voor zijn volk in deze wereld. Je zult, wanneer je dan bijeenkomt, gedenken dat Jezus Christus, onze Heer, op de eerste dag van de week is opgestaan uit de dood.*
- 5. Kinderen, heb eerbied voor je vader en je moeder. Dan zal het je goed gaan en zul je lang leven op aarde. Gehoorzaam hen, dat ziet de Heer graag.*
- 6. Je zult niemand naar het leven staan. Koester evenmin haat tegen je naaste. Heb je naaste lief als jezelf. Sterker nog, heb zelfs je vijanden lief. Wees erop uit je met je naaste te verzoenen.*
- 7. Pleeg geen overspel, hou het huwelijk juist in ere. Getrouwd of ongetrouwd zul je je lichaam als tempel van de Heilige Geest zuiver bewaren.*
- 8. Steel niet. Integendeel, werk trouw om ook de behoeftige medemens te kunnen helpen. Wees niet gierig of hebzuchtig. Verkwist je geld niet, maar wees een goede rentmeester over het bezit dat God aan je heeft toevertrouwd.*
- 9. Je zult tegen je naaste niet als vals getuige optreden, maar de waarheid in woord en daad liefhebben. Liegen en bedriegen is typisch het werk van satan.*
- 10. Zet je zinnen niet op het huis van een ander, evenmin op zijn vrouw, zijn personeel of zijn bezit, op niets dat hem toebehoort. Wees dankbaar voor wat God jou heeft gegeven.⁴*

⁴ Vrij bewerkt naar 'De wet in christenoren' van E.A. de Boer

Kortom, je zult de HEER, je God, liefhebben met heel je hart, heel je ziel en heel je verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is even belangrijk als het eerste: heb je naaste lief als jezelf.

God heeft een volk geformeerd en geroepen, waardoor hij zichzelf aan de hele wereld bekend zou kunnen maken. Door dit volk zou hij laten zien hoe je goed met elkaar kunt omgaan. Door op deze wijze *eerst God en dan de medemens serieus te nemen en te respecteren*, zou een samenleving ontstaan waarin het goed toeven was. Daar zouden ook anderen zich graag bij aansluiten. Ze zouden dan het vereren van hun (af)goden opgeven om de ware God te gaan aanbidden.

1. Wat valt je op, als je deze 10 geboden zo eens doorneemt? Wat lijkt vooral belangrijk te zijn? Zijn er ook dingen, die wij vandaag belangrijk lijken te vinden, maar die in deze regels niet of nauwelijks aandacht krijgen? Wat zegt je dat over ons en over Gods prioriteiten?
2. Hoe zou je de 10 geboden kunnen groeperen? Welke personen en zaken krijgen vooral aandacht?

B. MET RESPECT VOOR GOD EN ZIJN SCHEPPING LEVEN

Het is eigenlijk indrukwekkend en leerzaam hoe deze eeuwenoude woorden zo actueel zijn en blijven. Goed leven heeft alles te maken met respect, allereerst voor God de Schepper, en voor de naaste – of deze nu tot je familie, stam of volk behoort of vreemdeling is – en tenslotte voor de schepping. Deze aarde is immers wel aan de mens toevertrouwd, maar blijft Gods eigendom.

Het beloofde land werd beschreven als overvloeiend van melk en honing. Als het volk er zou wonen en er in overvloed zou leven, moesten ze zorgen de HEER niet te vergeten, die hen uit de slavernij had bevrijd. Dat hebben ze helaas niet gedaan, en wie vandaag Kanaän bezoekt, beseft dat een ramp het land heeft getroffen.

God had gewaarschuwd dat als ze hem zouden vergeten, als ze andere goden zouden gaan dienen en de grondregels van het leven zouden minachten, dit zware consequenties zou hebben. Wij weten nu, dat deze waarschuwingen van God werkelijkheid zijn geworden.

Eigenlijk kunnen we vandaag de dag hetzelfde opmerken met betrekking tot de aarde. De aarde is zo rijk geschapen dat er voldoende water, voedsel en stroom is voor het dubbele aantal mensen. Evenwel, de armoede neemt toe wereldwijd. Onze wereld wordt niet gekenmerkt door respect voor God, de naaste en zijn schepping.

Als christenen worden wij opgeroepen licht in deze wereld te zijn. Als Gods kinderen weten we immers dat God van deze wereld houdt, maar niet toestaat dat de mens zijn schepping vernietigt. Eens is de toenmalige wereld door een watermassa overspoeld. Zo zal ook op de dag van de Heer de wereld door het vuur worden geoordeeld⁵. God zal dan de aarde vernieuwen en de hemel zal neerdalen. God zelf zal dan onder ons wonen. Wie hem heeft leren kennen, ziet daarnaar uit en leeft met een ander perspectief.

3. Hoe bepalen deze feiten jouw denken over prioriteiten, verwachtingen en plannen voor je leven? Welke consequenties trek jij hieruit voor waar je in je leven mee bezig wilt zijn?

⁵ zie bijvoorbeeld 2 Petrus 3: 5 – 13

3. EERBIED VOOR GOD

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Neem een niet - gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid in gedachten die je graag zou willen vertellen of laten blijken dat God van die persoon houdt. Vertel God aan wie je moet denken en vraag Hem om je te helpen bij het verzinnen van iets kleins, waardoor Gods liefde aan die persoon duidelijk gemaakt kan worden. Misschien kun je iemand uitnodigen om te komen lunchen, samen te winkelen of kun je gewoon even bellen en zeggen: "Ik moest aan je denken en vroeg me af hoe het met je gaat?". Welk idee er ook in je opkomt, leg het niet zomaar naast je neer. Geef het een kans en ga ermee aan de slag.

A. GOD RESPECTEREN, ONTZAG VOOR HEM HEBBEN

Van de 10 geboden hebben de eerste 3 te maken met ontzag voor God. Het eerste gebod spreekt over het cruciale belang hem te kennen en te vertrouwen. Wie God heeft leren kennen, wil hem steeds beter leren kennen. Gehoorzaamheid aan hem vloeit daaruit voort, is gebaseerd op vertrouwen in hem. Dankbaar voor wie God is, gaat een mens achter hem aan. Die wil zijn bedoelingen beter begrijpen, zijn woorden zich eigen maken om deze dan ook toe te passen.

Je zult geen dingen uit de schepping tot je god maken. Je mag MIJ – Vader, Zoon en Heilige Geest, de enig ware God – kennen en je met heel je hart alleen aan MIJ toevertrouwen.

De mens neigt ertoe steeds weer goden te bedenken. Idolen of afgoden zijn van alle tijden. Zelfs in onze gesecculariseerde tijd wijden mensen aandacht en energie aan zaken, waarvan ze

veel verwachten. Wie eerlijk observeert, ziet hoe macht, geld of roem mensen kan verslaven. Daarvoor geven ze klaarblijkelijk alles op.

Maar we zijn geschapen om aandacht en energie aan God te wijden. Voor hem leven is pas echt leven. Laten we nog eens naar de eerste twee geboden kijken.

Je zult MIJ niet op een andere manier vereren dan IK in mijn levende woord gezegd heb. Buig je alleen voor MIJ neer. Dien MIJ in het beeld van Jezus Christus. Want IK, de HEER, ben een God die zich laat gelden, ook wanneer je MIJ verwerpt. De ongerechtigheid van de ouders werkt door in de kinderen, de klein- en achterkleinkinderen na hen. Wanneer IK die ongerechtigheid bij hen vind, zal IK die straffen. Maar IK bewijs barmhartigheid tot in de verste generatie van hen die MIJ liefhebben en mijn geboden onderhouden.

1. Hoe zou je deze beide geboden met eigen woorden weergeven?
2. Wat is het verschil tussen de eerste en de tweede, denk je? Wat is de fout die mensen begaan, als ze het tweede gebod niet in acht nemen? Kun je dat met voorbeelden illustreren?

B. HEM EREN VOOR WIE HIJ IS

Je kunt je dus wel christen noemen en in God geloven, maar hem toch op een verkeerde manier dienen en eren. Terwijl jenog wel denkt misschien dat die dus goed is. Vergeet niet, er bestaan heel wat vooroordelen over God. Als Gods zoon temidden van zijn volk komt wonen, zijn er maar weinigen die hem onmiddellijk herkennen. Het toont aan dat hun voorstellingen over God anders waren dan hij werkelijk is. Ze hadden andere dingen van hem verwacht, zo blijkt.

Het is makkelijk te denken dat dit alleen een domme fout van de Joden van destijds was. Het is wijzer te onderkennen dat we – ondanks alle kennis die we van hem hebben – toch makkelijk tot verkeerde conclusies over hem kunnen komen. Dat volgens ons een goede God er op een bepaalde manier moet uitzien en op een bepaalde manier dient op te treden. Beantwoordt hij aan die voorstellingen, dan zullen we hem ook makkelijker herkennen en eren.

Een heel bekend – berucht – voorbeeld hiervan zien we als Jezus wordt gearresteerd, verhoord en gekruisigd. De onbehouwen niet-Joodse soldaten bespotten deze "koning der

Joden", zoals ze hem noemen. En als de Zoon van God aan het kruis hangt, kijken de voorbijgangers hoofdschuddend toe en drijven ook de spot met hem:

"Jij was toch de man die de tempel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen? Als je de Zoon van God bent, red jezelf dan en kom van dat kruis af. Anderen heb je gered, maar jezelf redden kun je niet...". Voor hen was het duidelijk. Deze 'verliezer' kon de Zoon van God niet zijn.

3. Wat was de grote fout die deze mensen maakten? Wat hadden ze eigenlijk moeten doen?

4. Wat leer jij daarvan voor jezelf? Wat betekent dat voor je, denkend aan het tweede van de 10 geboden? Hoe beïnvloedt dit de wijze waarop je God eert?

C. EERBIEDIG SPREKEN OVER GOD EN GODS NAAM NIET MISBRUIKEN

God had een volk uitgekozen om Zich aan de hele wereld bekend te maken. Dit volk had eigenlijk door diepe nederigheid gekenmerkt moeten zijn. Zij hadden immers het grote voorrecht om direct Gods ingrijpen en zorg te ervaren, zowel tijdens hun bevrijding van de onderdrukkende supermacht, alsook in de woestijn onderweg naar het beloofde land. Dan die bijzondere grondwet die God hun gaf maakte ook zijn zorg zichtbaar. Er was immers geen ruimte meer voor machtsmisbruik of discriminatie. Het was aantrekkelijk om bij Israël te horen. Geen wonder dan ook dat heel wat mensen uit andere volken zich in de loop der eeuwen bij Israël aansloten.

Naast deze 10 geboden gaf God hen ook wetten met betrekking tot **vergeving**. Offers konden gebracht worden. Daarmee kon een mens die erkende zich niet aan de morele wet te hebben gehouden bij deze genadige God vergoeding vinden. Natuurlijk, zo lezen we al in het Oude Testament, kan het bloed van dieren de zonde niet wegnemen⁶. Maar wie offert, belijdt dat de zonde ernstig en destructief is. Er moet bloed vloeien. In plaats van zelf dood te gaan, sterft een ander schepsel. Dat zou een mens toch zeer nederig moeten houden, met diep respect voor een heilige en genadige God.

Daarover gaat ook het derde van de 10 geboden.

Gebruik de naam van de HEER, je God, vrijmoedig, maar nooit zonder eerbied. Want IK zal degene die mijn naam misbruikt, niet ongestraft laten.

⁶ zie bijvoorbeeld Psalm 49: 8 – 10 en 50: 8 – 15

5. Hoe zou je dit gebod met eigen woorden weergeven? Wat betekenen deze woorden voor je?

6. Hoe zou jij je omgang met God beschrijven? Wat zijn de namen die je gebruikt als je God aanroept?

Voor de een is God de grote Onbekende, van wie je niet zeker kunt zijn of hij wel bestaat. Laat staan dat hij van zich laat horen. Een ander spreekt over 'iets', een kracht, meer dan over iemand. Tenslotte zijn er die zeggen hem te kennen en te vertrouwen als hun Vader. Spreken over God en zijn bedoelingen dient met voorzichtigheid te worden gedaan. God beschrijven alsof die een soort veredeld mens zou zijn, was al voor de Griekse filosofen een vorm van blasfemie. De godenverhalen waarin al te menselijke dingen gebeurden, werden dan ook in het Griekse denken later als allegorieën beschouwd.

Hoe spreken we waardig over God? Wij kunnen hem leren kennen, zo laat het evangelie weten. Hij laat zich Vader noemen, zijn Zoon noemt zijn volgelingen vrienden. Dus mogen we zeggen Gods kinderen te zijn, en onszelf inderdaad als vrienden van Jezus zien.

De taal van het hart en de taal van het verstand vullen elkaar aan. Wie probeert met zijn verstand nauwkeurig te formuleren wat hij van God weet, loop het risico God in een filosofisch of theologisch systeem te passen. Daarmee is dan een afgod geschapen, een product van de menselijke geest.

Hoe en wie God is, is dan afhankelijk van wensen of voorstellingen. Wie daarentegen spreekt vanuit het hart, loopt gevaar God te beschouwen vanuit eigen ervaring met vader of vrienden. Zo iemand kan God dan weer als te streng of als te makkelijk gaan zien.

Voor beide geldt dus: *voorzichtigheid is geboden in denken en spreken over God*. In plaats van spreken vanuit menselijk standpunt luisteren we liever naar Gods openbaring. Hij heeft immers gesproken en gehandeld. Daar letten we op. We willen ons door zijn Geest laten beïnvloeden in ons denken over hem, over liefde, vriendschap en vaderschap. Want we beseffen dat we Gods naam misbruiken als we te makkelijk zijn naam verbinden aan eigen plannen, voorstellingen of wensen. De geschiedenis heeft dit helaas maar al te vaak laten zien. In naam van God werden dingen gedaan die haaks stonden op zijn bedoelingen. Het was beter geweest eerbiedig naar hem te luisteren.

7. Wat helpt jou in *jedenken* over God? Wat helpt je in het *bidden* tot hem met betrekking tot je wensen of verwachtingen? Hoe ontwikkel je vertrouwen en ontzag in je

omgaan met God?

Door naar hem te luisteren en daarop biddend te reageren leren we hem steeds beter kennen. God kan zich aan ons openbaren, omdat we hem niet hinderen door onze vooroordelen. Als leerlingen van hem spreken we met groeiend ontzag en vertrouwen in hem. Dat is het begin van wijsheid.

D. VOOR ISRAËL OF VOOR ONS?

God gaf deze 10 geboden voor een beperkte tijd aan een speciaal geroepen volk. Hij droeg hen op later in dat beloofde land een tempel voor hem te bouwen om hem daar te aanbidden en offers te brengen. Dit had hen nederig en dankbaar moeten maken. Maar dat is niet gebeurd. Integendeel, ze werden trots op hun kennis. Ze brachten wel offers, maar het ritueel beantwoordde niet meer aan de oorspronkelijke bedoeling. God zelf trok zich daarom terug en liet de tempel zelfs verwoesten.

Na Christus hoeven geen zoenoffers meer gebracht te worden. God zelf heeft immers het offer, dat alle andere zoenoffers overbodig maakt, gebracht. De dood als gevolg van de zonde is sindsdien overwonnen. Door Jezus hebben we vrije toegang tot de Vader. Als daarmee het Oude Testament is afgesloten, heeft het dan nog wel zin ons met de 10 geboden bezig te houden? Laten we kijken wat God in het Nieuwe Testament ons daarover zegt.

Gods kinderen hoeven niet meer besneden te worden. In het Nieuwe Verbond (Testament) hoeven we ook geen loofhutten meer te bouwen, of jaarlijks enkele keren naar Jeruzalem meer op te trekken. De sabbat hoeft ook niet meer aangehouden te worden zoals dat in het Oude Testament gebeurde. In de zoon van God is de wet vervuld. Maar de diepere bedoelingen achter de geboden blijven gelden, zo legt Jezus uit. Het houden van de sabbat, maar ook het verbod op doodslag of overspel, dit alles krijgt een diepere betekenis. Laten we Matteüs 5: 1 – 11 bekijken.

8. Gelukkig de mens die door deze aspecten gekenmerkt kan worden, zegt Jezus. Hoe zou je de eerste van deze uitspraken over '*waar geluk*' met eigen woorden weergeven?
9. Wat kenmerkt eigenlijk al deze uitspraken? Waarop zijn deze mensen gericht? Wat streven ze na, wat verwachten ze en wat kunnen ze nog meer verwachten?
10. Welk verband zie je met eerbied voor God, met het respecteren van het derde gebod?

4. TIJD VOOR RUST EN TIJD VOOR GOD

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Organiseer als kring eens een 'open-avond': nodig als kringleden allemaal 1 of 2 niet-gelovige vrienden, studiegenoten, huisgenoten of familieleden uit en ga met elkaar bbq-en, gamen, een film kijken, picknicken in het park of iets dergelijks. Zo laat je ze ervaren dat christenen niet suf of oubollig zijn maar gezellig en goed samen kunnen zijn. Getuigen doe je ook met elkaar!

A. RUST ALS DEEL VAN DE SCHEPPINGSORDE

In het begin schiep God de hemel en de aarde. Zo gebeurde het. God keek naar alles wat Hij gemaakt had. Het was erg mooi. Het werd avond en het werd ochtend, de zesde dag was voorbij. Zo werden de hemel en de aarde voltooid, en alles wat zij bevatten. Op de zevende dag was God klaar met alles wat Hij gemaakt had en hield op met al zijn werk.

God gaf de zevende dag zijn zegen en maakte er een bijzondere dag van. Want op die dag, toen Hij zijn schepping voltooid had, hield Hij op met al zijn werk.
Uit Genesis 1 en 2

Niemand van ons was erbij toen God de hemel en de aarde schiep. De enige manier waarop wij erover kunnen weten, is omdat God het ons heeft geopenbaard. En hij informeert ons daarbij over de rustdag aan het eind van zijn schepping.

1. Wat valt je daaraan op? Waarom zou God dit aan ons hebben laten weten, denk je?

Eeuwen later, als Hij zijn volk Israël de grondregels geeft, spreekt Hij ook over het belang van de rustdag:

Denk aan de rustdag door die te heiligen, zoals de HEER, je God, je gezegd heeft. Zes dagen heb je om al je werk te doen. Maar één dag van de week is aan de HEER, je God, gewijd. Je zult rust gunnen aan het personeel dat van je afhankelijk is, ook aan de vreemdeling die bij je woont. Je zult de natuur als Gods schepping respecteren en niet uitputten. God zelf rustte en genoot na de voltooiing van zijn scheppingswerk.

Daarom zegende en heiligde de HEER de rustdag als de dag van de HEER voor zijn gemeente in deze wereld. Je zult als Gods volk, wanneer je bijeenkomt, gedenken dat Jezus Christus, onze Heer, op de eerste dag van de week is opgestaan uit de dood.

2. Waarop kon het personeel van een Israëlitische baas rekenen? Wat deden de Israëlieten zelf op deze dag? Wat wilde God hen met dit voorschrift zeggen, volgens jou?

Jezus zegt in de Bergrede, dat hij niet is gekomen om de Wet of de Profeten af te schaffen. Integendeel, hij wilde ze juist hun volle betekenis geven, zo lezen we in Matteüs 5: 17 – 20. Wie dit begrepen heeft, gaat veel verder dan alleen maar vasthouden aan uiterlijke regels. Want helaas, ook hier zijn de Israëlieten in de fout gegaan. Toen Jezus op aarde was, hebben de farizeeën of schriftgeleerden hem verschillende malen bekritiseerd vanwege zijn – volgens hen te vrije – omgang met de sabbat. Zij hadden, zo blijkt, de ware bedoeling niet begrepen.

B. BEDOELING VAN DE SABBAT

De sabbat was bedoeld om tot rust te komen. Om tijd voor God te nemen. Net als bij het vasten laat je je niet afleiden door de vele dingen die er dagelijks te doen zijn. Je onthoudt je daarvan omdat iets anders belangrijker voor je is. Tijd om God te aanbidden bijvoorbeeld.

Een eunuch mocht de tempel niet binnenkomen. Ook aan een niet-Joodse vreemdeling was de toegang er ontzegd. Toch lezen we in Jesaja 56: 1 – 8, juist ook voor deze mensen, opmerkelijke woorden.

3. Wat zeggen deze verzen je over Gods bedoeling met sabbat, vasten en aanbidden?

In Jesaja 58: 13 – 14 lezen we de volgende bijzondere woorden over rust en sabbat:

Wanneer je je voeten rust gunt op sabbat en geen handel meer drijft op mijn heilige dag, wanneer je de sabbat als een dag van vreugde ziet, de dag van de HEER als een heilige dag, wanneer je hem in ere houdt door niet je gang te gaan, geen handel te drijven of zaken te bespreken, dan vind je vreugde in de HEER. Ik zal je laten rijden over de hoogten van de aarde en je laten genieten van het land dat ik je voorvader Jakob in bezit heb gegeven. De HEER heeft gesproken!

4. Hoe zou jij beschrijven wat deze verzen zeggen over sabbat of rustdag, als dag aan God gewijd?

Wie de geboden van God hun volle betekenis wil geven, zal ernaar streven de bedoelingen ervan te begrijpen. Zo iemand wil Gods woorden over dat thema serieus nemen en over nadenken hoe dit goed in praktijk te brengen. Wie in de eerste eeuw christen werd, had vaak niet de luxe een hele dag vrij te nemen. Toch vonden zelfs slaven die tot geloof kwamen tijd om samen te komen en elkaar aan te moedigen in het navolgen van Christus. Zij en andere gelovigen ontvingen van de apostelen, zoals ook van de ex-farizeeër Paulus, brieven ter opbouw en aanmoediging. Eén ervan kennen we als de brief aan de Kolossenzen. Lees hoofdstuk 2: 13 – 17.

5. Wat wordt er gezegd over sabbat? Wat betekent dat, volgens jou?

Wij zijn het licht in de wereld, volgens Jezus. Het zout van de aarde. Licht brengt helderheid waar duisternis was. Zout voegt pittigheid toe waar smakeloosheid was. Wij leven anders dan mensen bij wie het denken en gedrag bepaald wordt wat de meerderheid vindt. Wij immers, anders dan zij, hebben God als Vader leren kennen en vertrouwen. Dus willen we zijn voorschriften serieus nemen. Wij willen niet leven om alleen maar te werken, geld te verdienen en daar eventueel van te genieten. Dat is ons te weinig.

C. BIJ GOD TOT RUST KOMEN

Stress is een woord dat de moderne wereld maar al te goed kent. Het leidt voor heel wat mensen tot een 'burn-out'. Zo gezond blijkt de moderne mens toch niet te leven. Destijds al, toen onze Heer eens de mensenmenigte zag, voelde hij medelijden met hen, omdat ze er uitgeput en hulpeloos uitzagen, als schapen zonder herder. Ook in de Hebrëënbrief wordt

aandacht gegeven aan het belang van rust, die alles te maken heeft met leven in geloof. Lees Hebreëen 3: 17 – 4: 11.

6. Wat wordt er gezegd over rust en geloof?

7. Wat doe jij met deze woorden over sabbat, rust en tijd voor God? Wat vind je belangrijk, waar gaat het om, volgens jou? Als je nu deze woorden overdenkt, waarop wil je meer letten? Of wat wil je vooral blijven doen?

5. RESPECT VOOR OUDERS & GEZAG

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Getuigen is niet puur een werk van menselijke overtuigingskracht; het is een werk van de Heilige Geest. Jezus beloofde in Johannes 16: 8 – 11 dat de Heilige Geest de mensen in de wereld zou “overtuigen van zonde, rechtvaardigheid en oordeel.” In hoeverre lukt het jou om te getuigen en het overtuigen aan de Heilige Geest over te laten? Bespreek dit met elkaar en bid voor elkaar om de leiding van de Heilige Geest te ervaren in jouw als levende getuige.

A. ERKENNEN VAN GEZAG

God is de soevereine Koning. Hij heerst over alles. Alles is immers *door hem* en *voor hem* geschapen, alles bestaat dankzij hem.⁷ De Zoon van God heeft zijn grootheid opgegeven en de gestalte van een dienaar aangenomen, tot aan de dood toe. Daarom heeft God hem hoog verheven en hem de allerhoogste titel geschonken, zodat ieder in de hemel, op de aarde en zelfs daaronder, zijn knie zal buigen en uit zal roepen: *'Jezus Christus is de Heer!'*, tot eer van God de Vader.⁸

God heeft het hoogste gezag. Toen hij schiep, bracht hij orde in de chaos. Toen de mens zich liet verleiden door de engel, die in opstand tegen God gekomen was, ontstond er weer chaos en wanorde in de schepping. Tot op de dag van vandaag is dat te merken. Zo heerst er veel verwarring over gezag en onderdanigheid.

⁷ Kolossenzen 1: 16 - 17

⁸ Fiippenzen 2: 7 - 11

1. Hoe zou jij gezag definiëren? En onderdanigheid? Wat is de rol van gezag, volgens jou? Wat geeft een persoon of een instelling gezag? En wat kan gezag ondermijnen?

Jezus onderwierp zich vrijwillig aan de wil van zijn Vader. Rebelle past niet bij het Koninkrijk van God. En toen hij als kind geboren werd, was hij zijn ouders gehoorzaam, zo lezen we in Lucas aan het eind van hoofdstuk 2. Letterlijk staat er voor gehoorzaam: '*zich onderwerpende aan hen*'. Met andere woorden, Hij respecteerde zijn ouders en bracht dit vijfde gebod in praktijk.

B. EERBIED VOOR JE OUDERS

Kinderen, heb eerbied voor je vader en je moeder. Dan zal het je goed gaan en zul je lang leven op aarde. Gehoorzaam hen, dat ziet de Heer graag.

2. Wat betekenen deze woorden voor je? Hoe ga je daarmee concreet om?

Ook aan de jonge christenen in Efeze en Kolosse worden deze woorden herhaald. Daarbij wordt erop gewezen dat dit het eerste gebod is waaraan een belofte is gekoppeld: het zal je goed gaan, je zult lang leven op aarde. Lees Efeziërs 6: 1 – 4 en Kolossenzen 3: 20 – 21.

3. Wat wordt hier tegen zowel kinderen als ouders gezegd?

C. GEZAG IN HET JUISTE PERSPECTIEF

Elk gezag is beperkt. Alleen Gods gezag niet Jezus heeft het civiele gezag gerespecteerd, ook al was de Romeinse keizer soms grillig en wreed. Op de vertegenwoordigers van die keizer was ook wel het een en ander aan te merken. Dat moeten we ook constateren met betrekking tot de Joodse religieuze leiders van destijds.

Jezus respecteerde het bestaande gezag, maar leefde met hogere doelen. En waar het gezag van de geestelijke leiders in conflict kwam met de wil van God, koos hij voor Gods weg. Dat gold ook voor de omgang met zijn ouders. Twee voorbeelden zien we daarvan in het Evangelie. Lees Lucas 2: 41 – 52.

4. Waardoor liet Jezus zich leiden in zijn keuzes, toen hij als 12-jarige met zijn ouders in Jeruzalem was voor het paasfeest? Wat waren zijn prioriteiten, wat vond hij het belangrijkste?

5. Jozef en Maria hadden in angst gezeten. Ze hadden dit niet van hun zoon verwacht. Daarom waren ze zo verwonderd. Wat leer je hierover met betrekking tot gehoorzaamheid aan ouders?

In de cultuur van het Midden-Oosten speelt de familie een sterke rol. Aan familierelaties wordt hoge prioriteit toegekend, het gedrag van een individu wordt in grote mate erdoor bepaald. Dat kan ook remmend, zelfs verlamdend werken. Jezus respecteerde zijn ouders, als kind was hij hen gehoorzaam. Maar we zien ook in Lucas 8¹⁹ - 21 dat hij deze relaties wel in het juiste perspectief plaatst.

6. Wat zegt Jezus als men hem laat weten dat zijn moeder en broers hem willen zien? Wat betekent dat, volgens jou?

In Matteüs 10: 34 – 39 lezen we dat het volgen van Christus verdeeldheid kan brengen in een gezin. *'Wie meer van zijn vader of moeder houdt dan van mij',* zegt Christus, *'is mij niet waard. Wie aan zijn leven vasthoudt, zal het immers verliezen. Maar wie zijn leven durft te verliezen omwille van mij, zal het vinden.'*

We worden opgeroepen onze ouders te eren, hen te gehoorzamen. We geloven immers dat God ons ook door onze ouders vormen wil. Dat is de orde die hij heeft ingesteld in de schepping. Rebellen is geen vrucht van de Geest.

Maar ouderlijk gezag kent grenzen. Waar hun wensen, verwachtingen of voorschriften in strijd zijn met wat God uitdrukkelijk en specifiek heeft gezegd, *gehoorzamen we hem meer.* Wat betekent dat voor ons omgaan met ouders? Allereerst respecteren we hen. We vragen raad, we luisteren naar hen en nemen hun adviezen serieus. Waar we zaken anders zien, op basis van Gods woord, nemen we tijd om dit hun goed uit te leggen. We doen dit met een houding van *openheid, zachtmoedigheid* en *nederigheid*. Dat zullen ouders zeker waarderen.

7. Als je deze dingen overdenkt, wat leer je erover met betrekking tot je omgang met je ouders? Wat is voor jou hierbij vooral belangrijk? Hoe toon jij eerbied voor hen?

6. LIEFDE VOOR JE NAASTE, ZELFS VOOR JE VIJAND

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Word de aankomende twee weken een 'geheime vriend' voor een niet - gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid. Bid en reik uit naar deze persoon. Stuur bemoedigende berichten of kleine cadeautjes. Doe dit verschillende keren en maak na een poosje 'jezelf bekend'.

A. HOE KIJK JE NAAR DE ANDER?

Je zult niemand naar het leven staan. Koester evenmin haat tegen je naaste. Heb je naaste lief als jezelf. Sterker nog, heb zelfs je vijanden lief. Wees erop uit je met je naaste te verzoenen.

De mensengeschiedenis is getekend door geweld: oorlogen, moord en doodslag treffen we overal en steeds weer aan. Al aan het begin van de mensheid lezen we hoe Kaïn jaloers was op zijn broer Abel en hem daarna doodde. Lamech sprak niet lang daarna over wraak, of *vendetta* zoals de maffiosi het noemen. Of een samenleving nu door armoede of rijkdom is gekenmerkt, dat maakt niet uit, jaloezie en haat blijken overal hardnekkige verschijnselen te zijn. Mensen kijken vaak eerst naar hun (vermeende) rechten. Dat schijnt belangrijker voor ze te zijn dan in eerste instantie vrede na te jagen. Vaak wordt gemeend dat vrede alleen pas mogelijk is als er recht gesproken is.

Dat vreedzaam zal komen als Christus terugkomt. Tot die tijd leven we in een gebroken wereld, waar weliswaar vaak onrecht heerst maar een mens toch vrede ervaren kan. Om dat te kunnen ervaren heeft God ons een belangrijke leefregel gegeven.

In de Bergrede legt Jezus uit wat God van ons verwacht. Lees Matteüs 5: 21 – 26 en 38 – 48. Hij beperkt zich hierbij niet tot de uiterste daad van doodslag, maar spreekt ons denken over anderen aan. Respecteren we hen als Gods schepselen, of zijn we bij een meningsverschil vooral gefixeerd op ons gelijk of op onze rechten?

1. Wat zegt Jezus ons in die eerste verzen over het denken en spreken over de ander, met wie je wellicht van mening verschilt, die jou irriteert of wellicht kwaad maakt?
2. Als je dan in gebed voor God komt en het schiet je te binnen dat iemand – terecht of onterecht – iets tegen je heeft, wat moet je dan allereerst doen, volgens onze Heer?
3. Je keert iemand de wang toe, als je van plan bent hem of haar te begroeten met een kus. Het toont je houding om de ander in vrede en genegenheid tegemoet te treden. Wat zegt Jezus hierover, als je je door deze andere persoon slecht behandeld of gekrenkt voelt? Waarom zou Jezus dat vragen, denk je?
4. We worden opgeroepen anderen te zegenen, zelfs wie tegen ons is. Net als onze hemelse Vader dat doet. Wat zegt de Zoon erover in de verzen 43 – 47?

Alleen je vrienden en kennissen groeten is niets buitengewoons. Dat doen mensen ook die de Geest van God niet ontvangen hebben. Daarvoor hoef je niet vervuld van Gods liefde te zijn. Maar wie Gods liefde heeft leren kennen beperkt zich daartoe niet. Die leert zelfs tegenstanders lief te hebben.

B. SPREKEN MET EN OVER ANDEREN

Vrijheid van meningsuiting betekent niet dat je alles kunt zeggen. Het is geen recht op belediging, zoals soms beweerd wordt. Wie zich vrij wil uiten, dient de verantwoordelijkheid ervan te beseffen en accepteren. Woorden kunnen immers tot verharding, zelfs vijandschap tussen mensen leiden. Vrijheid van meningsuiting krijgt een waardevolle betekenis als zij de

dialogoog mogelijk maakt of stimuleert, waarin beide partners als gelijkwaardig worden beschouwd. Mensen verschanen zich dan niet (meer) in eigen gelijk, maar willen openstaan voor opvattingen van de ander. Ze zijn dan bereid hun eigen argumenten nog eens af te wegen en desnoods hun conclusies te corrigeren.

5. Wat heeft dat voor consequenties, volgens jou, als je denkt aan je getuigen over je geloof? Als je denkt aan wat Christus zegt over ons omgaan met anderen, hoe beïnvloedt dat je praten met mensen die dat geloof in God (nog) niet hebben?

Dit is de *paradox van de vrijheid*: een samenleving is pas echt vrij als haar leden de kunst van *zelfbeperking* verstaan. Kernwaarden als wijsheid, rechtvaardigheid, zelfbeheersing en moed kunnen niet ongestraft genegeerd worden. Deugden als naastenliefde, trouw, betrokkenheid en vergeving vormen het fundament voor een bezielend verband in elke samenleving.

Kortom, je naaste liefhebben houdt meer in dan sympathie voor een ander ervaren. Het gaat om het beste zoeken voor de ander, zoals het beroemde loflied op de liefde het ook weergeeft: "*De liefde is geduldig en vol goedheid. Zij kent geen afgunst, geen ijdel vertoon en geen zelfgenoegzaamheid. Ze is niet grof en niet zelfzuchtig, ze laat zich niet boos maken en rekent het kwaad niet aan. Ze verheugt zich niet over het onrecht maar vindt vreugde in de waarheid. Alles verdraagt ze, alles gelooft ze, alles hoopt ze, in alles volhardt ze.*"⁹

6. Hoe zou je deze woorden kunnen samenvatten? Wat zijn voor jou belangrijke aspecten om in de gaten te houden?

C. MET ONRECHT OMGAAN

Een vriend van Jezus werd volledig overrompeld door wat er gebeurde in de olijfgaard van Getsemane. Toen werd zijn heer gearresteerd en hij leerde belangrijke lessen over liefdevol reageren op aangedaan onrecht. Zijn eerste reactie was voor Jezus te vechten, hem niet in de steek te laten. Toen hij of één van Jezus' andere vrienden bij die arrestatie het zwaard trok, zei Jezus echter: "*Steek je zwaard weer bij je! Weet je dan niet dat ik mijn Vader maar te hulp hoef te roepen en dat hij mij dan onmiddellijk meer dan 12 legioenen engelen ter beschikking zou stellen? Maar hoe zou dan in vervulling gaan wat God voorzegd en beloofd heeft?*"¹⁰

⁹ I Korintiërs 13: 4- 7

¹⁰ Matteüs 26: 52 - 56

Toen merkte Petrus dat Jezus geweld niet met geweld beantwoordde. Hij vluchtte verward weg – net als de andere discipelen. En hij is het die later in zijn brief schrijft: "*Vergeld geen kwaad met kwaad. Wordt u uitgescholden? Scheld dan niet terug. Nee, wens de mensen liever het goede, dan zult u ook zelf het goede ontvangen waartoe God u geroepen heeft.*" Of: "*Zegen juist, als u wordt uitgescholden, opdat u ook zelf zegen ontvangt, want daartoe bent u geroepen.*"¹¹

7. Hoe stel je je dit concreet voor? Wat is zegenen eigenlijk, en hoe zouden wij dit kunnen toepassen?

Petrus had, zo zien we dus, intussen de woorden van Jezus goed tot zich laten doordringen. In de Bergrede had Jezus immers al gezegd: '*Gelukkig zijn jullie wanneer ze je omwille van mij uitschelden, vervolgen en van allerlei kwaad betichten. Verheug je en juich, want je zult rijkelijk worden beloond in de hemel. Zo immers vervolgd en ze vóór jullie de profeten.*'¹²

Zijn collega-apostel Paulus was voor zijn bekering tot Christus een gewelddadig mens. In zijn ijver voor God vervolgde hij de Joden die de 'sektariër' Jezus van Nazaret als leider erkenden. Tot hij die Jezus ontmoette op de weg naar Damascus. En ook hij schrijft belangrijke woorden over liefde en vergelding. Lees Romeinen 12: 17 – 21.

8. Wat moet allereerst ons streven zijn, volgens de apostel? Wat betekent dat, volgens jou?

9. Nu is er onrecht in deze wereld en daar kunnen we terecht zeer verdrietig, vervolgd of kwaad over zijn. Hoe kunnen we daarmee het beste omgaan, volgens deze verzen?

10. En waartoe worden we opgeroepen met betrekking tot de mensen die tegen ons zijn, die we als onze vijanden beschouwen?

11. Kun jij aan mensen denken die je als bedreigend ervaart, mensen van wie je de indruk hebt dat ze tegen je zijn? Wat zou jij concreet kunnen doen, naar aanleiding van deze woorden?

¹¹ | Petrus 3: 9 – 11

¹² Matteüs 5: 11 - 12

D. LIEFDE OVERWINT UITEINDELJK

Temidden van deze wereld, waar geweld en onrecht heerst, kunnen wij die in God geloven een andere weg laten zien. Misschien worden we als *verliezers* beschouwd, net als onze Heer destijds. Maar we hebben een *andere kijk* op de zaak.

Wij geloven dat God voor ons opkomt. Dat hij voor ons zorgt, ook al staat hij moeilijkheden toe. We vergeten niet wat Israël destijds al in de woestijn meemaakte. Wij kijken langer dan onze neus lang is: we hebben een lange termijn perspectief, een eeuwige zelfs. *Wij zijn geroepen om te zegenen*, niet om hier en nu gelijk te krijgen.

We kennen de verzoeken van jaloezie. Anderen hebben immers soms meer succes. Anderen zien er leuker uit. Anderen lijkt het meer voor de wind te gaan. Maar we weten wat we met deze verzoeken kunnen doen. Met onze onrust en frustraties kunnen we tot rust komen bij God.

*Liefde voor een ander, voor mensen zoals jij, is iets heel moois. Iets menselijks
Het is de liefde die je aantreft onder vrienden, of broers
Het is de liefde voor alles wat mooi, lieflijk en aardig is
De wereld glimlacht als zij deze liefde opmerkt*

*De liefde voor minder bedeeden is iets heel kostbaars
Het is de liefde voor hen die lijden, die arm of ziek zijn
Het is de liefde voor hen die mislukten in wat ze ondernamen, liefde voor hen die niet
aardig zijn
Deze liefde heet ontferming. Ze raakt het hart van de wereld*

*Liefde voor hen die meer geluk hebben dan jezelf is iets heel zeldzaams
Het is de liefde voor hen die succes hebben waar je zelf mislukte of faalde
Zo liefhebben betekent je zonder afgunst je te verheugen met hen die zich verheugen
Het is de liefde van de arme voor de rijke, van de zwarte voor de blanke
De wereld raakt altijd in verwarring door haar heiligen*

*En dan is er liefde voor de vijand
Het is de liefde voor de persoon die niet van jou houdt, maar je misacht en uitlacht
Liefde voor wie jou bedreigt en je pijn doet lijden
Het is de liefde van de gemartelde voor wie martelt
Dat is de liefde van God. Zij veroverd de wereld.¹³*

¹³ uit 'The magnificent defeat' van Frederick Buechner

Twee mooie bijbelgedeelten die hierover nog meer inzicht geven, vinden we in Jakobus 3: 16 – 4: 10 en Psalm 73. Het eerste gedeelte schetst het verschil tussen de wereldse wijsheid en de wijsheid die van God komt. In de psalm uit Asaf zijn frustratie over de succesvolle goddelozen. Maar hij vervangt zijn redeloze jaloezie – zoals hij zelf zegt – voor een dieper vertrouwen in God. Die is zijn toevlucht. En zo is hij in staat zijn naaste lief te hebben, al lijkt die tegen hem te zijn.

7. RESPECT VOOR JE NAASTE = RESPECT VOOR DE WAARHEID

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

Nodig de aankomende twee weken een niet - gelovige vriend, studiegenoot, huisgenoot of familielid uit voor een maaltijd bij jou thuis. Probeer het gesprek niet te geestelijk te maken, dat is niet het doel van de avond. Probeer wel te oefenen in het luisteren, open vragen te stellen en je in te leven in de persoon die tegenover je zit. Wat doet het met jou dat je zo gericht bent op de ander? Wat doet het met de ander? Laat boven alles merken dat je om diegene geeft die tegenover je zit. Voor Jezus was het samen delen van een maaltijd ook een manier om elkaar te ontmoeten!

A. HET BELANG VAN ONZE WOORDEN

Het 9^e van de 10 geboden gaat over eerlijkheid, over het niet toegeven aan de verleiding anderen te beschuldigen op valse gronden:

Je zult tegen je naaste niet als vals getuige optreden, maar de waarheid in woord en daad liefhebben. Liegen en bedriegen is typisch het werk van satan.

God wordt het Woord genoemd. Door zijn Woord heeft hij alles geschapen. En aan ons, als enige schepselen is deze gave van het woord, van verbale communicatie ook toevertrouwd. We zijn immers naar zijn beeld geschapen. Zo kunnen we als kinderen met de Vader omgaan. De gave van het woord is kostbaar. Vandaar dat het ook uiterst belangrijk is dat we er zorgvuldig en goed mee omgaan.

*Wie heimelijk haat is een huichelaar, wie openlijk lastert een dwaas.
Een veelprater begaat al snel een misstap (gaat makkelijk te ver),
wie zijn tong in toom houdt is verstandig.
De uitspraken van een rechtvaardige zijn als zuiver zilver,
de gedachten van een goddeloze zijn niets waard.¹⁴*

Ook hierover spreekt Jezus in de Bergrede duidelijke taal. Lees Matteüs 5: 33 – 37.

1. Wat maakt de Heer duidelijk, met betrekking tot het spreken van de waarheid? Wat zegt hij over het afleggen van een vals getuigenis of een valse eed?
2. Wat kun je hieruit afleiden over het belang van ons spreken? Waardoor moet het gekenmerkt worden? Welke consequenties heeft dat voor jou, met betrekking tot je spreken over anderen of het maken van beloftes?

In de wereld waarin we leven worden we dagelijks geconfronteerd met laster en roddelpraat. We komen het tegen in kranten en tijdschriften. Negatieve feiten over anderen worden graag doorgegeven of beluisterd. Wat daarbij vaak ontbreekt is het streven de betreffende persoon hierin te helpen. Die heeft meestal niet eens de kans zijn of haar visie erop te geven. Dit roddelen werkt destructief, onderling vertrouwen wordt erdoor afgebroken.

Dit betekent niet dat we alles van de ander goed moeten praten, dat we zijn fouten niet zouden moeten onderkennen. Maar we kijken naar de ander met respect. We zijn geroepen hem of haar lief te hebben. We weten immers ook van onze eigen fouten en tekortkomingen. Dus met bescheidenheid en liefde voor de waarheid treden we elkaar tegemoet. De gave van het woord willen we constructief gebruiken.

B. MET WIE SPREEK IK EN WAAROVER?

Laten we enkele uitspraken van Jezus' Bergrede hierover raadplegen: Matteüs 7: 1 – 6, 15 – 20.

3. Laten we met vers 6 beginnen. Wat wil Jezus met deze woorden zeggen, volgens jou?

Het was ook de ervaring van onze Heer dat hij aan sommigen meer kwijt kon dan aan anderen. Sommigen waren alleen oppervlakkig in hem geïnteresseerd. Anderen daarentegen

¹⁴ Spreuken 10: 18 – 20

vroegen door als hij in gelijkenissen sprak. Ze wilden beter begrijpen wat hij daarmee wilde zeggen.

We lezen dat sommigen hem al hadden afgeschreven omdat hij met een Galilees accent sprak. En zij wisten dat de Messias niet uit Galilea maar uit Betlehem moest komen. Een enkele open vraag aan hem had dit misverstand kunnen wegnemen. Over oppervlakkigheid en vooroordelen gesproken! De apostel Johannes vertelt dat er ook mensen waren die tot geloof in Jezus kwamen omdat ze zijn wondertekenen zagen. Maar Christus had toch geen vertrouwen in hen, zo lezen we, omdat hij hen kende.¹⁵

Met andere woorden, het is nuttig inzicht te verwerven in mensen. Net als Jezus weten wij ook uit eigen ervaring dat vertrouwen in anderen beschaamd of juist verdiept kan worden. Beoordelen van anderen is geen slechte zaak, onderscheidingsvermogen is juist nodig. Jezus geeft ons in Matteüs 7 goede richtlijnen daarvoor.

4. Wat zegt Jezus hierover in de verzen 15 – 24? Hoe stel jij je dat voor?

5. Laten we nu eens kijken naar de eerste vijf verzen van dit hoofdstuk. Waartoe worden we door onze Heer opgeroepen? Wat wordt er gezegd over de maatstaf die we hanteren?

6. Hoe kun je deze woorden concreet toepassen in het omgaan met de anderen om je heen? Wat doe je bijvoorbeeld, als je je (mateloos) aan een ander ergert?

C. WAARHEID BEVRIJDT EN BOUWT OP

*'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat ik zeg,' zei Jezus.
Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?'*¹⁶

De oproep van onze Heer goed te beseffen tot wie je spreekt en zorgvuldig te kiezen wat je zegt, moet niet verstaan worden als een oproep tot onverschilligheid. Vandaag zijn er heel wat mensen, die – net als Pilatus – niet meer geloven dat er nog waarheid is. Alles is mogelijk. Uit vrees anderen te oordelen, kun je dan alles toestaan of goed vinden. Ieder in zijn waarde laten, zoals het dan heet. Deze denkwijze ligt heel dicht bij onverschilligheid. Er is

¹⁵ Johannes 2: 23 – 24

¹⁶ Johannes 18: 37 – 38

een waarheid die opbouwt en een leugen die afbreekt. Voor Jezus een cruciaal gegeven, waarvan hij wilde getuigen. Het is goed dat te beseffen en ons spreken erdoor te laten beïnvloeden.

Aan de wijze waarop we met elkaar omgaan, zo zegt onze Heer, kunnen anderen zien dat we zijn volgelingen zijn. Elkaar opbouwen, aanmoedigen, corrigeren en versterken, dat is wat we graag doen. Maar we beseffen dat we allemaal leerlingen zijn van een en dezelfde heer. Met die houding treden we elkaar tegemoet. We houden er rekening mee dat we onbewust met vooroordelen rondlopen, die misschien juist door onderlinge ontmoetingen worden ontmaskerd en afgelegd.

Met andere woorden, bescheidenheid en openheid kenmerken ons optreden onderling. Onze wens is dat we steeds meer leven zoals God het met ons bedoeld had. Hij is de waarheid, dus we doen dit met een grote liefde voor zijn geopenbaarde waarheid.

7. De waarheid in woord en daad liefhebben is een grootse taak en prachtige roeping. Wellicht is het een goed idee God nu te danken voor deze gave van het woord die hij aan ons heeft toevertrouwd.

8. HUWELIJK, LIEFDE EN SEKS

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Neem vijf briefkaarten of notitieblaadjes en schrijf Johannes 3:16 in je eigen handschrift op elk van die blaadjes. Plak die kaarten op voorwerpen die je veel ziet, zoals de spiegel in de badkamer, de voordeur, je agenda, je telefoon of je portemonnee. Vraag God elke keer wanneer je zo'n kaart ziet hangen: 'Heer, hoe kan ik de wereld vandaag zo liefhebben?' Bid of Hij iets specifiek of een bepaald persoon in je gedachten wil brengen. Als Hij dat doet, vraag/bedenk dan meteen wat je voor diegene kunt doen om ze te laten weten dat God van ze houdt. Ga het daarna doen. Als je klaar bent kun je datgene op een van de vijf kaartjes schrijven. Als je op elk van je vijf kaartjes iets geschreven hebt, neem dan een paar minuten de tijd om erop terug te kijken en bedank God dat Hij Johannes 3:16 tot een groeiend en levend onderdeel van jouw leven maakt.

A. HET GOEDE GEBOD EN DE MOOIE ROEPING

Pleeg geen overspel, hou het huwelijk juist in ere. Getrouwd of ongetrouwd zul je je lichaam als tempel van de Heilige Geest zuiver bewaren.

Er zijn weinig onderwerpen die zo gevoelig liggen als juist dit onderwerp van liefde, erotiek en seksualiteit. Nu leven we ook nu in een tijd waarin veel verwarring heerst met betrekking tot huwelijk en goede omgang met seksualiteit. Zelden is op zo brede schaal ontkend dat seksuele relaties door morele restricties beheerst dienen te worden.

De basis van zonde en verval ligt in de rebelse keuze van de mens voor autonomie, zo lezen we al op de derde bladzijde van de bijbel. De mens koos voor *eigenwijsheid*, voor eigen kennis van goed en kwaad in plaats van aandachtig te luisteren naar wat God te zeggen

heeft.

Maar als menselijk standpunt als uitgangspunt wordt gekozen, als eigen moreelbesef als basis geldt, raakt een mens vroeg of laat in verwarring of in conflict met de ander. Wie bijvoorbeeld vrijheid als hoogste goed beschouwt, zonder dit begrip goed te definiëren of in juist perspectief te plaatsen, riskeert in respectloos en schadelijk gedrag tegenover anderen te vervallen. *Volledige vrijheid is niet hetzelfde als volledige grenzeloosheid.*

Wat betekent dit voor het huwelijk? Allereerst, het is door God ingesteld. Het is bedoeld om Gods liefdesrelatie met de mens te weerspiegelen. God heeft de mens ook als een seksueel wezen geschapen. En van deze gave mag de mens leren genieten. Het is namelijk een kunst zich er niet door te laten beheersen, maar het juist goed te beheren.

Jezus, zo zien we in Matteüs 5: 27 – 32, spreekt radicale en belangrijke woorden over dit thema. Vanwege de hardheid van het mensenhart is scheiding weliswaar toegestaan, zegt hij, maar zo is het niet bedoeld.¹⁷

1. Wat zegt hij met betrekking tot overspel of echtbreuk in deze verzen?
2. God zegt iets tot de mens met betrekking tot seksuele verlangens en seksueel gedrag. Het betreft de hele mens, ook zijn houding. Het zondige verlangen is gelijk aan de zondige daad. Een man mag verlangen naar zijn eigen vrouw, maar wat wordt er gezegd met betrekking begerig kijken naar wie niet je vrouw is?

Iets zo waardevols als de rechterhand of het rechteroog verliezen, zo zegt de Zoon van God, is weinig in vergelijking met het verlies in het eeuwige oordeel. Wie meent dat alles mag wat niet verboden is, miskent dat *vrijheid ook verantwoordelijkheid inhoudt*. We moeten er voorzichtig mee omgaan. We dienen de waarde van de ander te onderkennen en te respecteren.

B. VRIJHEID, VERWARRING EN VERANTWOORDELIJKHEID

Vrijheid wordt gezien als ons *eerstgeboorterecht*, waarbij vaak vergeten wordt dat *zelfbeperking* onze *volwassenheid* bepaalt. Zelfbeheersing dient te worden toegepast met betrekking tot ons spreken, zoals we eerder zagen. Maar het geldt evenzeer voor ons omgaan met seksualiteit.

¹⁷ Markus 10: 2 – 9 “scheidingsbrief is toegestaan omdat u zo harteloos en koppig bent.”

De woorden van Jezus lijken hard of onbereikbaar hoog misschien. In elk geval, toen de discipelen deze woorden hoorden, zei één van hen: "*als de zaak zo ligt, is het wellicht beter om niet te trouwen!*" Maar Jezus antwoordde dat de gave van het celibaat niet aan ieder gegeven is.

De postmoderne mens gelooft niet meer in de grote verhalen. Hij aarzelt sterk met het innemen van posities. Wie wel gelooft in idealen en bestemming, wordt al snel met argwaan bekeken. Dit geldt ook voor het grote verhaal van mannelijke en vrouwelijke identiteit, van huwelijk en gezin. Zoals vaker in de nadagen van overheersende culturen –de Griekse, Turkse of Angelsaksische cultuur bijvoorbeeld – treden mensen buiten de kaders van traditionele man-vrouw rollen.

In onze dagen wordt door velen aan samenwonen dezelfde waarde toegekend als huwelijk. Ook homoseksualiteit moet als normale variant van menselijk gedrag worden beschouwd, wordt vaak beweerd. Immers, als homofiele neigingen aangeboren zijn, moet daaraan ook ruimte worden verleend. Discriminatie kan immers niet goed zijn. Zo wordt door leiders binnen de gay-beweging gezegd dat homo's dezelfde *rechten* moeten krijgen als slaven, zwarten en vrouwen. Daarmee worden – wellicht onbedoeld – evenwel twee heel verschillende kwesties door elkaar gegooid. Het gaat namelijk niet over rechten. Volgelingen van Christus geloven dat – net als met vrijheid van meningsuiting – in dit alles *moreel besef* en *scheppingsorde* gerespecteerd dienen te worden.

3. Hoe zou jij verwoorden wat de normen en waarden van onze huidige samenleving bepaalt? Waardoor laat de moderne mens zich vooral leiden in zijn denken over correct gedrag op het gebied van seks? Waaraan ontleent hij deze normen, volgens jou?

Onze samenleving is verward over verantwoordelijkheid en vrijheid op dit gebied. Wat bepaalt ons denken met betrekking tot moraal en ethiek? Niemand zal ontkennen dat er onder mensen dingen gebeuren die eigenlijk niet zouden moeten plaatsvinden. Een mens kan geneigd zijn tot een bepaalde manier van denken of voelen, maar dat maakt het nog niet per se acceptabel. Er is onder ons een onuitroeibaar besef van normen. Het hangt er evenwel zeer vanaf wat de mens kiest als uitgangspunt voor zijn ethische bezinning. Dat immers bepaalt zijn conclusie om gedrag moreel aanvaardbaar te vinden, of het nu financieel, seksueel of politiek gedrag betreft.

C. HET BEVRIJDEND WOORD VAN HET EVANGELIE

Voor ons, volgelingen van Jezus Christus, is de *geopenbaarde waarheid van God het fundament en uitgangspunt in ons denken over goed en kwaad*. Wij geloven in idealen, in het grote verhaal dat God met ons schrijft. Wij vinden onze bestemming in hem! Daarom laten we ons ook in ons denken over huwelijk en seksualiteit leiden door wat Gods woord erover zegt.

Toen het Nieuwe Testament geschreven werd, kwamen in de Griekse cultuur allerlei vormen van seksueel gedrag voor. Er was toen ook veel verwarring op het gebied van huwelijk en seksualiteit. Het was niet ongewoon elk jaar te wisselen van huwelijkspartner. Prostitutie kwam veel voor, zowel met mannelijke als vrouwelijke prostituees. In die wereld ging het licht van het evangelie schijnen. *De boodschap van het evangelie was nadrukkelijk dat seksueel gedrag binnen bepaalde, duidelijk gedefinieerde grenzen hoort*. Die woorden hadden gezag destijds. Mensen lieten zich erdoor bevrijden. In hun overgave aan Christus lieten ze zich door deze waarheid leiden. Gezonde relaties gingen ontstaan, huwelijken werden in toenemende mate gekenmerkt door betrouwbaarheid en trouw. Liefde kreeg een nieuwe betekenis.

Wie Christus volgt accepteert deze zelfde woorden ook nu als gezaghebbend met betrekking tot huwelijk, overspel en homoseksualiteit. Zo dient het huwelijk in ere te worden gehouden¹⁸, want zij is door de Schepper vanaf het begin ingesteld. Laten we 1 Korintiërs 6: 9 – 20 lezen.

1. Sommige van de jonge christenen waren ontuchtplegers, schandknappen of knapenschenders geweest. Anderen hadden zich niet weten te beheersen op het gebied van geld of alcohol. Maar wat is de prachtige waarheid, waaraan ze worden herinnerd in vers 11?
2. Ze zullen nog regelmatig verzoeken hebben ervaren in hun goddeloze en bandeloze woonplaats. Ze hadden immers voorheen in die context verkeerde denkwijzen en gewoontes zich eigen gemaakt. Maar wat zegt de apostel hen in vers 12? Hoe zou je dat met eigen woorden weergeven?
3. Het lichaam is er voor de Heer, lezen we. Het is een tempel van de Heilige Geest, Christenen vormen samen het lichaam van Christus. Wat betekenen deze woorden,

¹⁸ Hebreeën 13: 4

volgens jou? Welke consequenties heeft dat voor ons, nu we Gods Heilige Geest hebben ontvangen?

God heeft niet beloofd dat hem navolgen alleen maar makkelijk zou zijn. Maar hij heeft wel beloofd dat wie Gods Geest ruimte geeft in zijn hart, zal ervaren hoe hij sterkt, leidt en beschermt. De discipel speelt in dit proces een actieve rol. Bewust luistert hij of zij naar Gods woord en Geest, bewust worden keuzes gemaakt. Wie Christus volgt merkt daarbij hoe bevrijdend het is geen slaaf meer te zijn van gevoelens, driften of egoïstische gedachten. En dat leidt tot veel betere relaties onderling.

4. Wat helpt jou, heel concreet, om deze waarheid je meer eigen te maken? Met wie wissel je daarover uit, zodat je in deze strijd niet alleen staat maar ondersteuning ervaart?

9. LEVEN ALS DANKBARE RENTMEESTERS

Elke hoofdstuk van dit materiaal is voorzien van een praktische uitdaging die je helpt om te groeien in het ontwikkelen van een getuigende levensstijl. Het helpt je om samen als kring hierover in gesprek te zijn en te bidden voor je niet-christelijke vrienden, studiegenoten, huisgenoten, familie, etc.

We willen je zo helpen om binnen bestaande relaties waarin God je geplaatst heeft en in de relaties waarin God je brengt, vanuit Zijn hart naar mensen om je heen te kijken, over hen na te denken, met hen op te trekken, hen te dienen, voor hen te bidden en in gesprek met hen te gaan. Het zijn van een getuige van Jezus is dus veel meer dan alleen maar het gesprek met mensen aangaan over Jezus. Het gaat er dan ook niet om dat je overtuigt door je kennis over Jezus, maar vooral dat je getuigt van wat je nu van Jezus gezien en ontvangen hebt, hoe beperkt dat soms ook voelt en wellicht is. Met wie je bent, wat je doet en wat je zegt.

Opdracht:

- Neem 5 min. de tijd om met elkaar terug te kijken op de uitdaging van de vorige keer.
- Bespreek vervolgens de uitdaging voor de komende 2 weken.

De uitdaging voor de komende twee weken

Ga met elkaar na wie je in je omgeving kent die wel eens wat hulp kan gebruiken in huis, bij het repareren van een fiets, het verven van een kast of iets dergelijks. Heb jij de tijd de aankomende twee weken om die ander te helpen? Probeer een deel van jou tijd aan de ander te geven door die ander werkelijk te gaan helpen.

A. GEROEPEN TOT GERECHTIGHEID

Jullie zijn het licht in de wereld. Men steekt geen lamp aan om hem vervolgens onder een korenmaat weg te zetten, nee, men zet hem op een standaard, zodat hij licht geeft voor ieder die in huis is. Zo moet ook jullie licht schijnen voor de mensen, opdat ze jullie goede daden zien en eer bewijzen aan jullie Vader in de hemel.

Let op dat jullie je gerechtigheid niet beoefenen voor de ogen van de mensen, alleen om door hen gezien te worden. Dan beloont jullie Vader in de hemel je niet.

Want ik zeg jullie: als jullie gerechtigheid niet groter is dan die van de schriftgeleerden en de Farizeeën, zullen jullie het koninkrijk van de hemel zeker niet binnengaan.¹⁹

God wilde door Israël aan de hele wereld laten zien wie de ware God is. Wie God vertrouwt en zich door zijn woord en Geest laat leiden, leeft immers pas werkelijk en voluit. Een volk dat zijn geboden bewaart, vormt een aantrekkelijke samenleving, gekenmerkt door onderling respect en saamhorigheid. Zoals we in deze hoofdstukken steeds weer kunnen opmerken, legt Gods zoon dat prachtig uit.

¹⁹ Matteüs 5: 14 – 16, 20 en 6: 1

1. Als je kijkt naar bovenstaande woorden van Jezus, hoe zou je dan het verschil tussen de eerste en de tweede alinea beschrijven? Wat is wel en wat is niet de bedoeling? Hoe kun je dat goed onderkennen?
2. De Farizeeën benadrukten drie hoofdregels van gerechtigheid: aalmoezen geven, bidden en vasten. Deze drie worden ook besproken Matteüs 6. Onze gerechtigheid dient dus veel verder te gaan, zegt onze Heer. Wat stel je je daarbij voor?

B. GODS BEDOELING

Al eerder merkten we op dat wie God heeft leren kennen, steeds meer leert deze wereld vanuit Gods gezichtspunt te zien. In God geloven houdt veel meer in dan geloven in zijn bestaan. Het betekent veel meer dan religieuze tradities volgen. Zeshonderd jaar voordat Jezus bovenstaande woorden uitsprak, sprak God daarover al duidelijke woorden in Jesaja 58.

3. Wat kenmerkte het vasten van het volk van Jakob, volgens deze verzen?
4. Het leek dus alsof ze God dag aan dag zochten, en verlangden zijn wil te ontdekken. Maar God laat hen weten dat hij graag iets heel anders ziet. Wat verwacht God eigenlijk van hen?
5. Waaraan denk je bij '*misdadige ketenen losmaken, verdrukten bevrijden, juk van onderdrukking uitbannen*'?
6. En '*beschuldigende vinger of kwaadsprekerij uitbannen*', wat houdt dat in, volgens jou?
7. We worden opgeroepen ons te bekommeren om onze medemensen. Dat betekent onder meer: '*brood delen met de hongerige, onderdak bieden aan armen zonder huis, kleden wie naakt rondloopt*', zo lezen we. Hoe stel jij je dat concreet voor?

We zijn geroepen te leven als verantwoordelijke beheerders van wat God ons heeft toevertrouwd. Onze taak is het anderen te zegenen met datgene wat wij van hem hebben ontvangen. Een jaloers mens let vooral op wat hij of zij niet heeft. Een dankbaar mens, die God heeft leren kennen en vertrouwen, richt zijn aandacht daarentegen op de ander die hulp behoeft. Dat kan een verkwikkend of troostend woord betekenen, financiële ondersteuning misschien, of praktische hulp.

C. GODS GEBOD SERIEUS NEMEN

Steel niet. Integendeel, werk trouw om ook de behoeftige medemens te kunnen helpen. Wees niet gierig of hebzuchtig. Verkwist je geld niet, maar wees een goede rentmeester over het bezit dat God aan je heeft toevertrouwd.

Zet je zinnen niet op het huis van een ander, evenmin op zijn vrouw, zijn personeel of zijn bezit, op niets dat hem toebehoort. Wees dankbaar voor wat God jou heeft gegeven.

De mens is op deze aarde geplaatst om haar te bewerken, om er als een goede rentmeester mee om te gaan. De aarde is vol met delfstoffen, er liggen talloze schatten in haar verborgen en de natuur voorziet ons jaarlijks royaal van voedsel. Maar er is honger en armoede op de ene plaats en enorme rijkdom en overschotten elders. Miljarden worden uitgegeven voor bewapening, miljoenen aan rechtszaken om bevoorrechte posities van enkelen te waarborgen. De aarde wordt uitgeput en verontreinigd. Dit alles toont wanbeheer van mensen aan.

8. Als jij ziet hoe de mensheid met de aarde omgaat, wat is jouw gedachte daarover? Is jouw indruk dat het langzaam beter wordt of juist niet? Waarom denk je dat?

Wie succes in zaken heeft, wordt geëerd. De economische aspecten van de samenleving krijgen in onze tijd grote aandacht. Het toont een zekere kijk op het leven. Ook Jezus spreekt over het omgaan met de talenten, bodemschatten, energiebronnen en financiële middelen die aan ons zijn toevertrouwd. Laten we Matteüs 6: 19 – 34 lezen.

9. Wat is het eerste wat Jezus erover zegt in de verzen 19 – 21 en 24?

10. Wat zouden de tussenliggende verzen 22 en 23 daarmee te maken hebben? Wat zou onze Heer hiermee willen zeggen?

11. De heidenen, de mensen die God niet persoonlijk kennen en hebben leren vertrouwen, zijn bezorgd of ze niet tekort komen met betrekking tot kleding en voedsel, zegt Jezus in 32. Die jagen vooral die dingen na. Waartoe worden wij, die God wel hebben leren kennen en vertrouwen, opgeroepen?

12. Wat merkt de Zoon van God op over zijn Vader?

13. Wat merkt hij op over de inspanning van mensen? Wat moeten we vooral niet uit het oog verliezen?

D. GELOOF IS LEVEN MET EEUWIG PERSPECTIEF

God is veel actiever bij ons betrokken dan we vaak beseffen. Hij voedt de vogels, zo zegt zijn Zoon. Hij kleedt met zorg het groen op het veld. Hij heeft het alles immers met plezier gemaakt, zoals de grote variatie aan kleuren, geuren en vormen ons al zien. *'Zijn onzichtbare eigenschappen zijn vanaf de schepping van de wereld zichtbaar in zijn werken, zijn eeuwige kracht en goddelijkheid zijn voor het verstand waarneembaar'*, schrijft Paulus aan de Romeinen.

Ons handelen moet dan ook gedaan worden vanuit dat bewustzijn. Wie werkt dient niet te vergeten hoezeer God actief bij zijn schepping betrokken is en blijft. *'Als de Heer het huis niet bouwt, vergeefs zwoegen de bouwers.'* Deze woorden sieren het eeuwenoude stadhuis van Leipzig. Daarmee wilden de bouwers publiekelijk getuigen van dit besef. En zij citeerden daarbij de psalm (127) van een andere bouwer, koning Salomo (127) die ooit de tempel liet bouwen.

Besef van of zekerheid over Gods actieve betrokkenheid betekent evenwel niet dat we – zoals het spreekwoord het zo mooi uitdrukt – Gods water over Gods akker kunnen laten lopen. God werkt, en wij die naar zijn beeld geschapen zijn, werken dus ook.

We worden opgeroepen tot beheren. Dus zetten we ons in. We weten dat als onze Heer terugkomt, we rekenschap zullen afleggen over wat we gedaan hebben met wat hij aan ons heeft toevertrouwd.

Daarover heeft Jezus ook in gelijkenissen gesproken. Twee ervan vinden we in Matteüs 24: 45 – 51 en 25: 14 – 30.

14. Waartoe werd de dienaar aangesteld in de eerste gelijkenis?
15. Waardoor liet hij zich evenwel leiden in zijn denken en handelen? Welke consequenties voor hem vloeien daaruit voort?
16. Wat verwachtte de heer in de tweede gelijkenis van zijn drie dienaren?
17. Niet aan ieder wordt hetzelfde toevertrouwd. Maar waar let de heer op bij zijn terugkomst?
18. Waardoor heeft de derde zich in zijn handelen laten leiden? Wat durft hij te zeggen over zijn heer? Hoe is hij, volgens jou, tot die conclusie gekomen?
19. Wat verwijt zijn heer hem? Hoe wordt deze dienaar genoemd?
20. Wat betekenen deze woorden voor ons? Hoe beïnvloedt het jouw denken over het omgaan met je talenten, tijd of geld?

Jezus Christus is aan het eind van zijn eerste tijd op aarde gekomen. Dan vertelt hij het een en ander over wat er gaat gebeuren als hij, de Mensenzoon terugkomt en plaatsneemt op zijn troon. Lees Matteüs 25: 31 – 46.

21. Er worden twee groepen mensen beschreven, die dan van elkaar gescheiden worden zoals een herder dat doet met schapen en bokken. Wat zegt Hij, de koning over deze eerste groep?

22. En wat zegt Hij over de tweede groep mensen?

Als ieder mens één mens gelukkig zou maken, dan was de hele wereld gelukkig, merkte iemand eens op. Jezus begon zijn Bergrede met woorden over geluk. Dat tref je aan bij mensen die andere dingen durven na te streven dan de heidenen, omdat ze Gods beloften geloven. Zij beseffen in een gevallen en gebroken wereld te leven, maar als burgers van een hemels Koninkrijk imiteren ze hun Heer door een zegenende en gevende levensstijl.

E. ROYAAL EN VRIJGEVIG LEVEN

Wie vrijgevig is, wordt almaar rijker, wie gierig, wordt arm.

Een gulle geveer zal gedijen, wie te drinken geeft, zal te drinken krijgen.²⁰

Goed gaat het wie genadig is en vrijgevig, wie zijn zaken eerlijk behartigt.

De rechtvaardige komt nooit ten val, men zal hem eeuwig gedenken.

Voor een vals gerucht zal hij niet vrezen, hij is standvastig en vertrouwt op de HEER.

Standvastig is zijn hart en zonder vrees. Aan het eind ziet hij zijn vijanden verslagen.

Gul deelt hij uit aan de armen, zijn rechtvaardigheid houdt stand, voor altijd.

Hij zal stijgen in aanzien en eer.

Kwaadwilligen zien het met ergernis aan,

ze verbijten zich en verliezen de moed, al hun plannen gaan op in rook.²¹

Gods Zoon heeft niet per se een makkelijk leven gehad. Wel een rijk leven. Zozeer zelfs dat zijn vrienden net als hem wilden leren leven. Dat gaat niet vanzelf, dat gaat ook niet zonder moeilijkheden. God beschermt en bewaakt ons weliswaar, maar hij beproeft ook ons geloof. Hij wil dat het echt en sterk wordt, dat wij standvastig worden. Wie hem gelooft, leeft niet voor het hier en nu, maar met een perspectief van eeuwig koninkrijk. Daarom gaat hij of zij, als het moeilijk wordt, niet bij de pakken neer zitten. Zo iemand blijft geven vanuit de zekerheid dat Gods plannen uitkomen. Daarvan kunnen goddelozen niet zeker zijn.

23. Wat wordt er over een vrijgevig mens gezegd in deze beide bijbelgedeelten?

²⁰ Spreuken 11: 24 – 25

²¹ Psalm 112: 5 – 10

24. Wat blijkt wezenlijk te zijn om zo gul en gevend te kunnen leven?
25. Valse geruchten kunnen er over zo'n persoon in omloop gebracht worden, zo zegt de tekst. Hoe gaat wie God vertrouwt daarmee om?
26. Als je deze woorden tot je laat doordringen, wat betekenen ze voor je? Hoe denk jij dat je hiermee concrete ervaringen kunt (blijven) opdoen?

We zijn geroepen tot gerechtigheid. Allereerst, we hebben in Christus Gods gerechtigheid leren kennen. Hij heeft ons daardoor rechtvaardig verklaard, voor eeuwig. Dat betekent zoveel voor ons dat we die gerechtigheid, die ontferming en betrokkenheid willen doorgeven aan deze gebroken en verwarde wereld. Dat erkennen we ook als onze roeping. Zo laten we Gods licht in deze duistere wereld schijnen. Daarmee zegenen we onze omgeving door woord en daad. We zijn immers verrast door een blijde boodschap, het evangelie!

EPILOOG

Leven in geloof is een prachtig avontuur. Wie Christus heeft leren kennen en in hem gelooft, weet wat de bedoeling is. Die weet waarheen we onderweg zijn.

God sprak de 10 geboden uit, toen hij zijn volk uit de slavernij en onderdrukking bevrijd had. Hij wilde hen leren hoe ze met elkaar zo konden omgaan dat ze er allemaal door gezegend zouden worden. Zo leven met elkaar eert de Schepper, naar wiens beeld we ook geschapen zijn. Dagelijks zijn er voldoende mogelijkheden om deze woorden toe te passen.

God leren kennen en vertrouwen is niet altijd makkelijk. Destijds al moest Israël onderweg naar het beloofde landal leren niet teveel alleen maar naar de woestijn te kijken. Naar datgene wat ontbrak, of wat hen bedreigde. Dat moesten ze ook niet ontkennen, maar juist als een mogelijkheid leren zien om Gods voorziening en bescherming te kunnen ervaren. Want wie zo reageert, leert immers Godsteeds meer vertrouwen.

Dat gold voor hen, dat geldt voor ons. Wij leven eeuwen later. Intussen heeft God nog veel meer aan ons geopenbaard. Zijn Zoon is midden onder ons komen wonen en heeft ons de diepere zin van de grondregels niet alleen uitgelegd maar ook voorgeleefd.

Wie zich christen noemt, belijdt dat hij of zij Christus heeft leren kennen en vertrouwen. Gedreven door zijn Geest kan en wil zo iemand waardig leren leven. Dat betekent God de eerste plaats toekennen, hem liefhebben en dan de naaste als zichzelf. Dat is de levensstijl van het koninkrijk van God. Dat is de gerechtigheid die voortvloeit uit een vertrouwde omgang met God de Vader.

Denk niet dat ik gekomen ben om de Wet of de Profeten af te schaffen. Ik ben niet gekomen om ze af te schaffen, maar om ze tot vervulling te laten komen. Ik verzeker jullie: zolang de hemel en de aarde bestaan, blijft elke jota, elke tittel in de wet van kracht, totdat alles gebeurd zal zijn.

Wie dus ook maar een van de kleinste van deze geboden afschaft en aan anderen leert hetzelfde te doen, zal als de kleinste worden beschouwd in het koninkrijk van de hemel. Maar wie ze onderhoudt en dat aan anderen leert, zal in het koninkrijk van de hemel in hoog aanzien staan.

Want ik zeg jullie: als jullie gerechtigheid niet groter is dan die van de schriftgeleerden en de farizeeën, zullen jullie zeker het koninkrijk van de hemel niet binnengaan.

Matteüs 5: 17 – 20